

IMPRESSIEVERSLAG PRAKTIJKDAG 3 NOVEMBER 2022

→ In gesprek met de Programmaraad en SZW: **10 jaar Programmaraad**

Op 3 november vond in Nieuwegein de laatste Praktijkdag van 2022 plaats. Een bijzondere editie, want de dag markeert dat de Programmaraad inmiddels al weer tien jaar bestaat.

Agenda

- Actualiteiten vanuit het ministerie van SZW (Titus Heemskerk)
 - Programma Maatwerk Multi Probleemhuishoudens
 - Arbeidsmarktinfrastructuur
 - Aanpak geldzorgen, armoede en schulden
 - Participatiewet in balans
 - Programma 'Dichterbij dan je denkt'
 - Banenaafspraak
 - LLO
 - Begeleiding van langdurig bijstandsgerechtigden naar werk
- Actualiteiten vanuit de Programmaraad (Tanja Willemsen)
Praktijkdagen in 2023

1. Actualiteiten vanuit het ministerie van SZW

Evenals alle eerdere edities van de afgelopen jaren opent de Praktijkdag met een overzicht van de actualiteiten onder de titel 'In gesprek met de Programmaraad en SZW'. Titus Heemskerk, manager Participatie en Arbeidsmarktregio's van SZW, doet de aftrap en hij heeft veel te vertellen. Om te beginnen over het Programma Maatwerk Multiprobleemhuishoudens (PMM). Wat dat is, wordt heel goed uitgelegd in het getoonde animatiefilmpje.

Programma Maatwerk Multiprobleemhuishoudens

Het Programma Maatwerk Multiprobleemhuishoudens (PPM) is bedoeld om casussen die vastlopen op beleid of wetgeving, vlot te trekken. Professionals die met dergelijke casussen te maken krijgen kunnen aankloppen bij een landelijk netwerk met daarin experts van maar liefst zes ministeries. Komen zij er niet uit, dan kan er worden opgeschaald naar het landelijk escalatieteam, dat nog eens extra gewicht in de schaal kan gooien. Dan bestaat ook de mogelijkheid van een tijdelijke financiering voor het huishouden om de wachtperiode te overbruggen. Achteraf wordt dan wel uitgezocht welke instantie uiteindelijk moet betalen. Tot slot is er een maatwerkregister met daarin de namen van alle relevante professionals, zodat mensen elkaar in ieder geval kunnen vinden.

Heemskerk heeft nog een tip voor de mensen die snel zijn: woensdag 9 november is de slotconferentie van PMM in Amersfoort (www.maatwerkmultiprobleemhuishoudens.nl)

Toekomstige arbeidsmarktinfrastuur

Er wordt gewerkt aan de toekomstige arbeidsmarktinfrastuur. De arbeidsmarktdienstverlening wordt opnieuw doordacht vanuit het perspectief van de klant en er komt structurele financiering. Het gaat om een samenwerkingsverband van o.a. sociale partners, UWV, gemeenten en onderwijs. De dienstverlening van o.a. de RMT's en leerwerkloketten wordt hierin ingebed. "Doel van dit alles is de huidige versnippering opheffen en structurele ondersteuning organiseren voor werkgevers, werkenden en mensen in de WW, Wia of Bijstand", aldus Heemskerk. "Nu wordt 80-90 procent van de mensen gewoon geholpen. Deze ontwikkeling is vooral voor de mensen die bij het verkeerde loket dreigen uit te komen. En omdat bijvoorbeeld opleidingen en contacten met werkgevers op regionaal niveau beter ontsloten en georganiseerd kan worden dan op lokaal niveau.

"Het probleem is dat iedere club een eigen werkwijze heeft", merkt iemand uit de zaal op. "Er komt een governance met een landelijk en regionaal beraad en ook de werkwijzen worden beter op elkaar afgestemd", aldus Heemskerk.

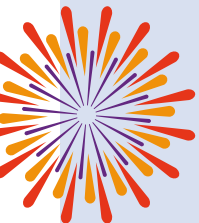
In oktober is er een brief naar de Tweede Kamer gestuurd met daarin de uitgangspunten voor de arbeidsmarktinfrastuur. In 2024 worden de uitgangspunten verder uitgewerkt over onder meer de governance en gegevensuitwisseling, en voor de zomer worden de resultaten in een nieuwe kamerbrief opgeschreven. Daarna kan het verdere wetgevingstraject worden opgepakt en kan de implementatie worden voorbereid. Tanja Willemsen van de Programmaraad wijst er op dat de Programmaraad twee informatieve bijeenkomsten heeft georganiseerd, waar ze straks op terug komt.

Aanpak geldzorgen, armoede en schulden

Deze zomer heeft het kabinet de Aanpak geldzorgen, armoede en schulden gelanceerd. Doel is om voor 2030 de armoede in Nederland te halveren. Dat gebeurt via vier actielijnen:

- Vergroten van de bestaanszekerheid door het verhogen van het minimumloon en het sociaal minimum
- Preventie van geldzorgen
- Een overheid die werkt voor mensen
- Sneller perspectief op een financieel zorgeloze toekomst

Ondertussen dreigen de inflatie en de hoge energieprijzen de schuldhelpverlening in gevaar te brengen. Daarom is er 31 oktober een intentieverklaring ondertekend door de VNG, de NVVK, SZW en twintig grote schuldeisers om mensen door deze periode te loodsen. In de verklaring staat dat bestaande schuldregelingen niet worden beëindigd vanwege stijgende energielasten en dat nieuwe schuldregelingen mogelijk blijven.

“Maatwerk is hierbij belangrijk!”, benadrukt Heemskerk. Hij roept gemeenten op om bijzondere bijstand in te zetten om problemen op te lossen. Ook moeten gemeenten (meer) gebruik maken van saneringskredieten en van de Waarborgfonds saneringskredieten. Ook als er even minder of geen afloscapaciteit is. Het Waarborgfonds dekt het risico van het niet volledig terugbetalen van een saneringskrediet. Zie hiervoor de website van de NVVK [Waarborgfonds saneringskredieten](#)

Eind november gaat een implementatieplan van de Aanpak geldzorgen, armoede en schulden naar de Tweede Kamer.

Participatiewet in balans

Over het project ‘Participatiewet in balans’ is deze zomer een [brief](#) naar de Tweede Kamer gestuurd met twintig maatregelen voor meer menselijke maat en vertrouwen in de Participatiewet. “Deze zijn we nu aan het uitwerken.” Het gaat dan om het creëren van wettelijke ruimte om te differentiëren per huishouden, het verhelderen van de kaders maatwerk - bijvoorbeeld ten aanzien van giften, kostendelersnorm en mantelzorg - en het bijverdienen door werk te versoepelen .

Het plan is in november 2022 een brief met uitwerking te sturen naar de Tweede Kamer en begin 2023 een conceptwetsvoorstel in consultatie te brengen. Daarnaast wordt er gekeken naar mogelijke herziening op de langere termijn en het versterken van het vakmanschap. Professionals moeten immers anders gaan werken. Dit zijn spoor twee en drie. Daarbij wordt ook gekeken naar de samenhang met de Wmo. Bij spoor twee gaat het overigens om verkenningen, zegt Heemskerk, want er is nog geen budget voor.

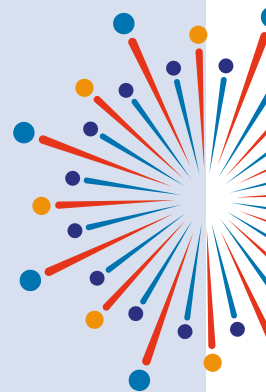
Dichterbij dan je denkt

[Dichterbij dan je denkt](#) is een actiegerichte benadering om de huidige krapte op de arbeidsmarkt te benutten om mensen met afstand tot die arbeidsmarkt aan de slag te helpen, onder wie niet-uitkeringsgerechtigden en specifieke doelgroepen zoals oudere werkzoekenden.

De benadering besteedt aandacht aan opschaling van wervingsroutes, het vinden van niet-uitkeringsgerechtigden en specifieke doelgroepen zoals oudere werkzoekenden (zie: [Hoe werkt Nederland](#)). Acties zijn onder meer:

- E-learning Open Hiring en informatiemateriaal voor mkb'ers over jobcarving en functiecreatie.
- Een tweede communicatiecampagne gericht op oudere werkzoekenden en goede voorbeelden in het land.
- Ophogen van de decentralisatie-uitkering voor de regio's (zie hiervoor de december circulaire).
- Subsidiëring van enkele landelijke initiatieven.

De geplande werkgeverssubsidie gaat niet door omdat er geen partij is gevonden die deze kan uitvoeren. Het geld gaat nu via de decembercirculaire naar de regio's.

Kamerbrief Banenafpraak

In de Kamerbrief Banenafpraak van begin juli worden enkele acties aangekondigd:

- Een onafhankelijk onderzoek naar kwetsbare groepen die niet tot de doelgroep Banenafpraak horen.
- Een verkenning van de mogelijkheden een experiment te starten om een aantal instrumenten voor de doelgroep Banenafpraak tijdelijk in te zetten voor mensen buiten deze doelgroep.
- Een verkenning van de gevolgen van het invoeren van de loonkostensubsidie in de Wia en Wajong vanuit perspectief burger, werkgever, uitvoering en wetgever.

De opsomming van de aangekondigde acties leidt tot veel reacties vanuit de zaal. “Wat bedoelen jullie eigenlijk met kwetsbare groepen?”, wil iemand weten.

Heemskerk, aangevuld door Gerard van der Wel, senior beleidsmedewerker bij het ministerie van SZW: “Dat is een zoektocht die onderzoeksbureau Panteia inzet samen met vakbonden en cliëntenorganisaties. Het gaat om groepen die net buiten de Banenafpraak-doelgroep vallen, maar daarmee wel veel gemeen hebben. Het onderzoek moet een objectieve basis opleveren om begin 2023 te kunnen beslissen over al dan niet verbreden van de Banenafpraak.”

Statushouders kunnen ook onder de Banenafpraak vallen

“Statushouders komen moeilijk aan het werk, maar vallen niet onder de Banenafpraak”, merkt een deelnemer op. “Dat ligt eraan”, aldus Heemskerk. “Als ze voldoen aan de criteria kunnen ze er wel degelijk onder vallen.”

Iemand uit Midden-Gelderland meldt dat die arbeidsmarktregio de verbreding al heeft ingezet. Dat trekt de aandacht van de aanwezige ambtenaren van SZW. “We komen langs om te zien hoe jullie dat gedaan hebben”.

Discussie loondispensatie of loonsubsidie

Een deelnemer vraagt zich af of de discussie over loonkostensubsidie of loondispensatie nu weer wordt opgerakeld. “Dat is niet het geval”, geeft Heemskerk aan. “Het is andersom. We gaan namelijk kijken of het wenselijk en mogelijk is de loondispensatie in de Wajong te vervangen door loonkostensubsidie.”

Kamerbrief Leven Lang Ontwikkelen

In de kamerbrief Leven Lang Ontwikkelen (LLO) van september schrijven de ministeries van SZW, OCW en Economische Zaken dat ze de leer- en ontwikkelcultuur in Nederland willen stimuleren en de deelname aan scholing en training – die nu lijkt te stagneren – willen verhogen. De ministeries streven naar een scholingsdeelname van 62 procent van alle volwassenen in Nederland in 2030. Er is voorzien in onder meer de ontwikkeling van een skills-taal en een website leeroverzicht.nl met alle bekende opleidingen en andere leervormen. “Dat is hard nodig ook”, zegt Heemskerk. “Want je ziet door de bomen het bos niet meer.”

Opzetten van een National Groeifonds

Het kabinet zet stevig in op LLO met een investering van 1,2 miljard via drie samenhangende beleidslijnen om mensen, bedrijven en opleiders te stimuleren in ontwikkeling te blijven. Er wordt 4x 125 miljoen euro aan STAP toegevoegd voor de MBO-doelgroep. Vanuit het Nationaal Groeifonds worden ook veel initiatieven op het gebied van LLO gefinancierd.

Ook nu weer veel reacties uit de zaal. “Nu blijft veel geld vastzitten in de O&O-fondsen. Gaan ze daar wat aan doen?”

Heemskerk herkent de observaties. “Je ziet het ook bij de ESF-subsidies – daar zetten de O&O-fondsen niet alle beschikbare middelen in. Maar we kunnen nu het moment benutten, want bijvoorbeeld in de techniek zijn er heel veel vacatures. Er is alle aanleiding om het geld wél te benutten.”

“Maar uiteindelijk zijn de O&O-fondsen wel van de sectoren”, vult Willemsen aan. “Zij moeten er ook mee aan de gang. Maar juist in de techniek gebeuren er mooie dingen, ook voor zij-instromers.”

Niet specifiek voor de publieke dienstverlening

Heemskerk verduidelijkt verder dat de brief over Leven Lang Ontwikkelen breed is en niet specifiek voor de publieke dienstverlening. De leerwerkloketten worden onderdeel van de landelijke arbeidsmarktinfrastructuur.

“Waarom is STAP voor het mbo en niet voor het hbo?”, vaagt iemand.

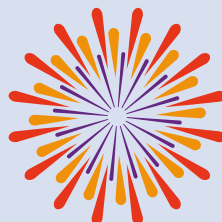
Heemskerk: “Het idee is dat hbo en wo al goede toegang hebben tot scholing en opleiding en geen extra zet nodig hebben.”

Begeleiding van langdurig bijstandsgerechtigden naar werk

“Begeleiding van langdurig bijstandsgerechtigden naar werk is één van de speerpunten van minister Schouten. Ze heeft een quick scan uit laten voeren om te achterhalen wat er al gebeurt en wat er nog nodig is. De uitkomst is dat er al veel gebeurt, de re-integratieopgave van gemeenten verandert en er steeds meer dienstverlening is voor mensen met grotere afstand tot arbeidsmarkt” vertelt Heemskerk.

De krapte op arbeidsmarkt biedt mogelijkheden, maar voor de ‘overgebleven’ groep is veel inzet nodig. “De problematiek is echt complex”. Verder blijken werkgevers niet altijd te motiveren om iemand die langdurig in de bijstand zit aan te nemen. Tot slot is ook de dienstverlening niet altijd optimaal. Binnenkort gaat het rapport naar de Tweede Kamer met een begeleidende brief. In die brief staat onder meer dat het kabinet volgend jaar met name het praktijkleren een extra impuls wil geven.

Hoe staat het met de no risk?

Een deelnemer reageert: “No risk zou heel erg helpen bij het aan de slag helpen van deze doelgroep. Hoe staat het daarmee?”

Van der Wel kan hier op antwoorden, deels, want de brief gaat volgende week pas naar de Kamer. “In die brief staat ook wat over een pilot met no risk. Maar dat is niet eenvoudig want het vergt vrij veel om UWV die mogelijkheid te bieden. Maar: we zijn ermee bezig.”

Ook iemand die wil weten hoe die extra impuls Praktijkleren er gaat uitzien, moet nog even wachten op de brief. Willemsen kan wel verklappen dat uit de quick scan blijkt dat praktijkleren een mooi instrument is, maar dat het eenvoudiger zou moeten, bijvoorbeeld de manier waarop praktijkleren kan worden ingekocht.

Van der Wel heeft nog één toevoeging. “Breed Offensief ligt nu bij de Eerste Kamer. Hierin zitten ook voorstellen voor wijziging van de kostendelersnorm en vrijlating van inkomsten. Wees daar alert op want die maatregelen gaan waarschijnlijk al per januari 2023 in. De overige maatregelen pas 1 juli.” Willemsen maakt nog even van het moment gebruik om Van der Wel te bedanken voor zijn inbreng in deze sessie en alle afgelopen jaren, want hij gaat het ministerie verlaten.

2. Actuele ondersteuning door de Programmaraad

Tanja Willemsen, programmamanager van de Programmaraad geeft vervolgens een bloemlezing van de belangrijkste zaken die de Programmaraad de afgelopen maanden heeft gedaan en welke activiteiten er op stapel staan. Ze vertelt nog eens dat de Programmaraad regio's ondersteunt op drie thema's – integrale dienstverlening werkgevers en werkzoekenden, aansluiting onderwijs-arbeidsmarkt en kwetsbare doelgroepen. Binnen die drie thema's zijn er in totaal veertien projecten.

Programmaraad-team

Het huidige Programmaraad-team bestaat sinds kort weer uit uitsluitend dames, vertelt Willemsen, want Jorg Bauer vertrekt omdat de zwangerschapsvervangende er op zit. Om diezelfde reden vertrekt ook Moniek Lemmens. Het huidige team bestaat uit: Gea Mepschen, Marcelle Breemans, Pearl Hartgers, Esther Pieters, Gerlinde Scheper en Marjolein van der Sterren.

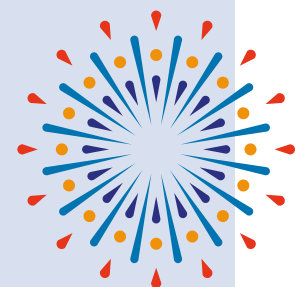
De website is vernieuwd

Zeker vermeldingswaardig is dat de website van de Programmaraad - www.samenvoordeklant.nl – is vernieuwd. “Dat was een enorme klus die is geklaard dankzij de inspanningen van Elly Hekman, Maria Krikken en Merel van Sliedregt. De website heeft een andere uitstraling, nieuwe beelden, een nieuwe indeling en frisse kleuren. Zo geven we uitdrukking aan ons vak: werkzoekenden begeleiden en opleiden en werkgevers ondersteunen in hun vraag naar personeel, in een goede samenwerking in de regio.”

“En we hebben ambities voor de toekomst. In de loop van tien jaar is samenvoordeklant.nl een enorme verzameling van kennis en informatie geworden, met tools en producten. Die blijven we uiteraard bieden maar we gaan het beter ondersteunen met beeld en geluid. Denk aan foto's, films, samenvatting van webinars en blogs”

Publicatie Lessons learned

Vers van de pers – vandaag verschenen – is de publicatie ‘Lessons Learned. Analyse van de praktijkverhalen 2020-2022’. Het is de derde in een reeks. Hiervoor hebben Corien Lambregtse en Peter Boorsma de op de website samenvoordeklant.nl gepubliceerde praktijkverhalen op negen thema's geanalyseerd. Wat zijn nu de rode draden, de succesfactoren en de grote knelpunten? Voor vier thema's is er een extra verdiepingsslag aan gegeven door alle betrokkenen bij de praktijkvoorbeelden uit te nodigen voor een sessie voor verdere analyse, onder leiding van de projectleiders van de Programmaraad. “De publicatie is echt een aanrader”, volgens Willemsen. “Jullie krijgen na afloop allemaal een exemplaar mee naar huis.”

Integrale dienstverlening werkgevers en werkzoekenden

“Over de toekomstige Arbeidsmarktinfrastructuur is het nodige gezegd” aldus Willemsen. Ze benoemd nog kort de twee bevlogen bijeenkomsten die hierover zijn geweest – [7 juli](#) en [1 november](#). De flyer ‘[Ken je klant](#)’ is gepubliceerd en er loopt een serie van vier webinars over Gegevensuitwisseling. Drie zijn er al geweest: het Openings-webinar, één over UWV vernieuwt haar systemen en één over VUM. De laatste – samen met VNG over ‘[Samenwerken aan Werk](#)’ – volgt op 20 december, inschrijven is nog steeds mogelijk.

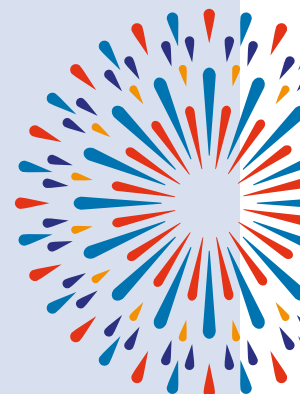
Doe-agenda Regionale Mobiliteitsteams: de RMT's hebben het initiatief genomen tot een doe-agenda voor het vlottrekken van bijvoorbeeld problemen rond praktijkleren. Op 11 oktober was de terug te kijken webinar ‘[Anders kijken naar talenten en kansen in de IT-sector](#)’. De Monitor Werkgeverstevredenheid loopt nu; de werkgevers worden momenteel bevraagd op hun tevredenheid over de dienstverlening van de WSP's. De regionale en landelijke resultaten kan je binnenkort verwachten.

Tot slot is de Waaier Werkfit in de maak met ideeën wat je kunt doen om de afstand van mensen tot de arbeidsmarkt te verkleinen.

Aansluiting onderwijs-arbeidsmarkt

Op 15 november 2022 is er een online expertmeeting met als thema ‘[Opleiden naar een baan in een kansrijke sector - de methodische aanpak](#)’

Over de regionale Samenwerking Onderwijs Arbeidsmarkt zal de Programmaraad nog het initiatief nemen voor een themabijeenkomst in december.

Kwetsbare doelgroepen

Op 6 oktober vond de seminar 'Anders kijken' plaats in Amersfoort over het je bewust worden van je eigen vooroordelen en stigmatiseren. Een prachtige bijeenkomst die zeer goed geëvalueerd is. Feedback luidde onder meer dat het "ons heeft laten zien dat we ook als professionals onbewust stigmatiseren, maar dat er wel wat aan te doen is", vult projectleider Pearl Hartgers aan.

ONDERSTEUNING IN 2023

Tot slot laat Willemsen weten dat de Programmaraad de genoemde thema's blijft ondersteunen, ook in 2023. "Voor het bepalen van de ondersteuning van de Programmaraad voor volgend jaar zijn we ook in gesprek geweest met collega's uit de arbeidsmarktregio's. Kortom, hou onze website en nieuwsbrief in de gaten voor de nieuwste ontwikkelingen." De data van de Praktijkdagen zullen zijn:

- 9 maart 2023
- 22 juni 2023
- 9 november 2023